

Kováčsová E., Lenerová S., Majdová M., Okruhlica L.: **Prečo substitúcia je len časťou programu substitučnej liečby?** Alkoholizmus a drogové závislosti, Supl., 2009, roč. 44, č. 2, s. 25.

Úvod: Substitučná liečba od opiátov patrí k najnáročnejším nie len spomedzi postupov pri liečení závislostí, ale aj v rámci celej psychiatrie. Okrem farmakologickej zložky sú psychoterapia a režimová časť neodmysliteľnou súčasťou komplexného terapeutického programu. Spätá väzba indikujúca efektívnosť má byť zabezpečená prostredníctvom pokračujúceho monitorovania indikátora retencie a počtu pacientov („case loadu“) v programe. Jedným zo závažných komplikujúcich činiteľov, ktorý môže viesť k zhoršeniu efektívnosti substitučnej liečby od opiátov je nadmerná konzumácia iných psychoaktívnych látok. *Ciele a metódy:* Na príklade modelu usporiadania metadónovej udržiavacej liečby v CPLDZ Bratislava demonštrujeme v príspevku aké sú farmakologické interakcie a najčastejšie sa vyskytujúce problémy s takými psychoaktívnymi látkami ako sú metamfetamíny, alkohol, benzodiazepíny, kokaín, kanabis, či dokonca tabak. Na základe dlhoročných vlastných, ale tiež prebratých zahraničných skúseností ilustrujeme ako v klinickej praxi riešime polyúzus tak, aby v dôsledku neho nedošlo k predčasnému vypadnutiu pacienta z liečby, respektíve aby sa zabránilo výraznému zhoršeniu jeho stavu kvôli komplikáciám zo závislosťou od iného typu psychoaktívnej látky. *Záver:* Klinická prax poukazuje na to, že substitúcia opiátov je u väčšiny pacientov len čiastočným riešením ich problémov so závislosťami od psychoaktívnych látok, lebo program účinnej liečby je oveľa komplexnejší.

Kľúčové slová: substitučná liečba – závislosť od opiátov – kombinovaná závislosť.